ТОВАРИШІ РОБКОРИ! Пишіть до своєї сторінки з фабрик, з майнів, лісів, залізниць, фармів і від організацій. Пишіть з усіх усюдів і про все!

Сторінка Робітничих Кореспондентів

ТОВАРИШІ РОБКОРИ! Поширюйте свою газету між робітниками й фармерами! Зробіть свою сторінку справжньою трибуною трудових мас!

СВЯТКУВАЛИ РОКОВИНИ ЖОВТНЯ.

Стараниям К.П.К. відсвятковано 10 листопада дванацяті роковини Жовтневої революції, концерт-мітінґом в Укр. Роб. Домі в Летбридж, Алта.

Концерт-мітінґ відкрив тов. В. Несторюк. Він розказав про значіння цего свята. Відтак мішаний хор відспівав "Інтернаціонал", "Червоний Прапор", й інші революційні пісні. Сольові пісні й деклямації були товаришами і товаришками гарно виконані.

Тов. І. Гладун розказав про Радянський Союз, про його війни з всякими буржуазними наїздниками в початках свого існування, говорив про будівництво у Радянському Союзі, й вкінці промовець зупинився над пятилітнім пляном, якого початки вже виконано. На закінчення своєї промови закликав товариш робітників, щоби вступали в ряди орґанізованих працюючих й освідомляли себе, щоби бути на поготові дати відсіч буржуазії, яка плянує напад на одиноку батьківщину працюючих, Радянський Союз.

Т-ка Н. Несторюк говорила про становище жінки-робітниці у минулому за царського режіму й теперішний стан робітниці у капіталістичних країнах. Також товаришка вказала на те, що одержала робітниця з Жовтневої революції й як тепер вона живе в Радянському Союзі. Т-ка Несторюк закликала робітників й робітниць, щоби вступали в ряди Комуністичної Партії Канади.

Т-ка Кучерян промовляла від Секції Молоді. Вона розказала про визиск молоді у фабриках і який вплив робить буржуазна школа й преса на робітничу молодь, заговорила про мілітарні орґанізації, куди буржуазія старається втягнути найбільше робітничої молоді. Її вживатиме буржуазія в пляновому нападі на Радянський Союз і на здушування всяких страйків.

На закінчення своєї промови товаришка закликала молодь вступати в ряди Комуністичної Ліґи Молоді.

Концерт-мітінґ закінчено співом "Інтернаціоналу". Відспівав мішаний хор.

Летбридж, Алта. *Робкор.*

І ПРИЙНЯВ НАС ЛІС У СВОЇ МОРОЗНІ ОБІЙМИ.

Здається, дуже мало пишеться чомусь до "Укр. Роб. Вістей", про життя лісових робітників по широких канадійських лісах, а там так багато цікавого можна бачити, тим більше, що от зараз, зимою, дуже багато робітників прийняв в свої широкі обійми ліс. Я пригадую кілька дописів з ліса, но все таки уважаю, що про ліс є багато дещо писати і то цікавого.

Почати-б хиба таки з початку.

Десь около пів до шестої години рано дається чути хриплий дзвінкий пронизливий голос, биття твердим предметом до рельси. На цей голос робітники, хоч би й спали твердим сном, прибуджуються, витирають заспані очі, вбираються та один за одним йдуть вмиватись. А що великий натовп робітників хоче нараз вмитися в малій умивальні, то не без того, щоби не посварились. От один, несучи воду в миски, обляв нехотячи товариша водою і вже готово до сварні. Сварка ця буває кожного дня і через це ніхто не звертає уваги. Та хто знає, як довго вони сварились-би, коли-б не роздався в друге, знаний нам голос дзвоника. Це знак, що снідання готове. Всі робітники йдуть до другої кімнати, "їдальні" й там сідає кожний на своє місце. Дехто зачесаний, дехто пальцями пригладжує мокре ще волосся, а ще інший не вспів вмитися, витирає заспані очі.

В їдальні тихо, лиш кроки тих, що доносять до стола та брязкіт посудини переривають загальну, шепітливу тишу. Їмо, не зі смаком. Не знаю, чи це тому, що зарання ще чи тому, що немає що їсти. По сніданню заходимо знов до попередної кімнати. Тут убираємося вже лутше, закурюємо і чекаємо на час виходу до роботи. Поміж робітниками ходить форман і дає певні інформації, щодо роботи, а за хвилину входить бос, стає в порозі і словами — "Ол райт бойс" дає знак, щоби виходити. На ці слова всі заметушились і свої очи звертають в напрямі дверий.

На дворі ще темно. Ліс спить ще спокійно і ані вітрець не колихне його шапочками. Робітники зараз таки розходяться в ріжні сторони а мовчазний ліс ховає їх поміж деревами. Ще хвилина тиші. Лиш робітники гомонять між собою і час від часу задзвонить пилка, зачепивши острим зубом за гилку. Вже там чути глухий голос удару острою сокирою в дерево. І від тепер все частіше чується удари соток робітничих, мозолистих рук, замахуючи острими сокирами в дерево, завдаючи йому смертельні рани. Стукіт, лом, тріскот, все це перемішується в одну музику. Вітер лагенько пагинає верхи дерев, а час від часу чується довго, голосно: "Тем-б-е-р-р", як знак пересторогу перед падаючим деревом для переходячих. Оце все повторяється до 11-год. Від тепер все затихає постепенно. Сонце через густі гилляки дивиться, як робітники кидають сокири, пилки, витирають піт з чола рукавом, тіместри приготовляють для коний обід, накривають їх теплими копами, привязують до дерева. Коні умучені іржуть і, стріпуючись, побрязкують упряжею. Балакаючи між собою, хлопці прямують до "дінер плейсу" бо там пів до дванацятої привозять обід. Тут вже зібрався гурток робітників, обступили кругом огонь, завчасу приготований і чекають на обід. Хвилина і вже видко на скруті коня, котрий тягне обід в бакеі на санях. Кінь цей всі свої сили лишив тут в лісі а тепер має легкий хліб, тягаючи обід для робітників. Кожний по черзі підходить, бере бляшане начиння і в порядку один за другим підставляє свою миску під хохи, котрою вправна рука робітника накладає на миску з паруючого кітла, бараболю, мясо, фасолю. Заїдають смачно. По обіді розходяться знов кожний на своє місце, до своєї роботи. І той самий тріскіт, стукіт, лам, перемішаний разом повторяються аж до пятої години. Лиш вітер сильніше клонить головами високих дерев. В пятій годині все затихає постепенно а робітники прямують до кемпи на спочинок.

Зверхний вигляд кемпи не впадає чимсь надзвичайним в очи. Виглядає наче велика купа чорно-бурого дерева зложена серед білого снігу. Вона не майстерської роботи. Кожний робітник лісовий може бути майстром. В середині кемпи на середині стоїть великий бакштоф — огрівач ніколи не вигасаючий. Попри стіни стоять ліжка поверхові, так уставлені, щоби забрати як найменше місця. Над ліжками поприбивані жердки, на котрих тепер робітники вішають свої спітнілі панчохи, сорочки, і др. Попри ліжка стоять тесані лавки і тут тепер всі сідають, хто лише сяк-так обмився.

За хвилину чути голос хрипливого дзвона, як знак до вечери.

Аж по вечері в кемні рух і гамір. Запах розпарених спітнілих панчіх, такий приємний, що здорова свіжа людина зачаділа-б. Треба мати ніс "ломбер джека", щоби цего запаху не чути. Жартують, сміються. На середину виходить середнього росту, здоровий, широкоплечий робітник. Веселий, і прибираючи позу бесідника, говорить: "подхаді рибята, новиї деньгі приносі. Рубль положиш, два возмьош, два положиш, три возмьош... І вже тягнуть столик, лавки, сідають кругом стола (а їх зібралась купка) витягають повенькі карти, кладуть на стіл і зачинається оживлена робота. Сиджу на своїм ліжку на горі і приглядаюсь. Кругом стола кількома рядами обступили цікаві і приглядаються грі "король гай"! Ту бац, ніжним голосом говорить. І сиплються дзвінкі монети на стіл, траскають нові карти. Ти Петре не спи, давай ту бац! Малий, старший мущина, стоїть біля стола, заглядає з якимсь великим захопленням в карти. Не те зобачив, чого сподівався. Пай то шляк трафить з картами! І кидає зі злости картами на стіл. Джокер! Картами не кидай!—каже басом здоровий чорнявий мущина, не хочеш грати забирайся. А сам з середини стола збирає гроші і старанно укладає перед собою. Джокер втягнув воздух носом до середини і аж засвірчало, кинув давно вже згашеного папіроса і почав курити другого. Цікаві кругом дивляться. І я дивлюся і думаю: нещасні! Вже до нічого ви не здібні. Ває життя зломало. Але скоро ваше місце займуть другі. Карти, заступлять "Укр..Роб. Вісти", котрі посиплять, як ви сьогодня грішми, слова правди, слова науки і поради, в який спосіб поступати, щоби знищити гніль, яка у вас і подібних вам вкорінилась і доїдиває. "У.Р.В" посиплять слова, в який спосіб боротись, щоби робітник краще зіг жити, як жиє тепер, покажуть дорогу, котрою треба йти, щоби дійти до остаточної цілі і мети, де не буде визискувачів і визискуваних.

Здалека долітає плаксивий голос скрипки а не в такт її, виступує і приспівує, всім знаний Петро, гопака. Там десь чути гармонію ческої мельодії. А там шипить точило, на котрім острить сокиру, приготовляючи на завтра. Там знова читають найновіше число "Укр. Роб. Вістей" а кругом зібралось поважне число слухачів.

"Тен ту найн" чути голос. Всі йдуть на свої леговиска. Покидають з невдоволенням стіл й ті, що з захопленням грали в карти. Втихає скрипка, не чути гармонії. Не прочитані "У.Р.В." також йдуть спочивати, старанно зложені на поличку. Порозбирались. Гасне світло в девятій годині. Дехто поканлює, дехто перешіптується з сусідом. А мій сусід клячить на колінах, головою досягає даху і молиться. Бє кулаком в груди аж дузить і дивиться на чорні стіни. Я не можу заснути. Думається про вітчину. Про завтра не думаю. Завтра чекає мене то само, що сьогодня. А може гірше? Може завтра мертва гиляка зачепить по голові і... кінець? Але втома бере верх і я засипляю смачним, молодечим сном.

Осакван, Онт. *Стьопка.*

СВЯТКУВАЛИ СЕМУ РІЧНИЦЮ РЗТ.

Стараниям освітньо-орґанізаційного комітету відбулось у нас 3 листопада в Укр. Роб. Домі в. Бейвю, Онт., масове віче присвячене семій річниці Р.З.Т.

Помимо того, що робітники працюють на ріжні зміни, в 2 годині пополудні прибуло поважне число робітників і робітниць.

Головою віча був тов. Іван Слободецький, секретарював т. Д. Щур. Головним бесідником був тов. Д. Войчук, який говорив про те, яку користь приносить нам Р.З.Т., наводячи статистичні дані, кілько робітникам вже помогло Р.З.Т. Він вказав, що обовязком кожного свідомого робітника є належати до Р.З.Т. Несвідомі робітники і робітниці роблять самим собі зле, що аж тоді йдуть до орґанізації, як їх притисне якась біда, або нещастя. Сьогодня на вічу є багато робітників і робітниць, що не належать до Р.З.Т., а мають нагоду вписатися до нього. Р.З.Т. має за ціль нести матеріяльну і моральну поміч в разі нещастя або випадку, як також плекати любов братерську для всієї робітничої кляси.

Другий бесідник доказував, що коли не сьогодня то завтра саме життя заставить українських робітників вписатись до Р.З.Т.

Третій бесідник наводив, яка є ріжниця між Р.З.Т., а компанійними асекураціями.

Робітниче Запомогове Товариство назавжди останеться робітничим, а всякі збільшення фондів обертається на освідомлювання робітників, як підмога преси, закупно приюту для старців і сиротинця для дітей.

Ще були питання, на що голова вдоволяючо відповідав.

Коли віче скінчилось, секретар прочитав, що вписалось до Р.З.Т. 6 товаришів і одна товаришка. *Робкор.*

Су Сейнт Мері, Онт.

Й МИ СВЯТКУВАЛИ ПЕРЕМОГУ ЖОВТНЯ.

Для вшанування семої річниці смерти галицьких червоних повстанців, товаришів Цепка, Мельничука і Шеремети, яких польська шляхта розстріляла в листопаді 1922 р., наш драмепівгурток відограв 9 листопада славну драму т. Ірчана "Дванацять". Саля Укр. Роб. Дому була переповнена й багато робітників змушені були повертати назад з браку місця. Щодо самої гри аматорів то випала добре.

В неділю, 10 листопада, відсвятковано дванацяті роковини Жовтня, як рівно ж семі роковини смерти тт. Цепка, Мельничука і Шеремети, величавим концертом. Програма була упорядкована, як рівно ж добре виконана. Вже в 8 годині саля переповнена. З піднесенням куртини несуться звуки похоронного маршу "Ви жертвою в бою". На салі тишина. Присутні повстали з місць, щоби віддати честь загинувшим революціонерам. Мандолінова орхестра під проводом т. Дофія виконала кілька спеціяльно підготовлених на це свято музичних творів, заповнюючи першу половину програми.

В другій части концерту промовляв т. Ч., який в своїй промові переказав геройську смерть червоних галицьких повстанців й ідею, за яку вони полягли. Ота ідея живе й розгоряється огнем, який внедовзі спалахне й знищить не тільки шляхту, але й наших українських прихвостнів, що йдуть рука в руку з нею. Також переказав про Жовтневу революцію та її здобутки, як рівнож про заміри буржуазії всесвіту повалити Радвладу. Згадав і про нашу робітничу пресу, яка є нашим найбільшим учителем, нашим дороговказом до кращого життя, та визволу з лабет ненаситного капіталу. І як що ми в дійсності цінимо здобутки Жовтня, коли в нас є ідея визвольного робітничого руху, то в першу міру ми повинні піддержати нашу робітничу пресу, яка видається для нас за наші, нераз тяжко запрацьовані, гроші. Свою промову закінчив тов. Ч., покликом до складання жертв на пресфонд "Укр. Роб. Вістей", та окликом "Хай живе Рад. Союз, одинока робітничо-селянська держава! Хай живе ідея визвольного руху, за яку згинули Цепко, Мельничук і Шеремета! Хай живе наша робітнича преса!"

На його заклик присутні на концерті зложили понад $10.00 на пресовий фонд. Також ввесь прихід з вступу призначено на допомогу нашій пресі.

Дальше слідувало продовження концерту, де між іншим хор відспівав: "Ой та закурились", "Вперед народе йди" і "Прапор Червоний". Концерт закінчено "Інтернаціоналом".

Місцевий.

Вест Торонто, Онт.

ІМЕННЯ ЖЕРТВОДАВЦІВ.

Звіт жертв зложених на закуплення інструментів (мандолі, мандочелі й мандобаса) для Дітчої Мандолінової Орхестри в Тіммінс, Онт.

С. Матіяш $10.00; по $5.00: О. Майданюк, Гр. Смук, П. Шутяков, О. Кадийюк, О. Волчок, О. Рубанець, В. Карча, Дж. Мафтуряк, О. Угрин, М. Угрин, Г. Мороз, П. Бойчук, Т. Палагнюк, М. Бойчук, Іваночко, С. Маркевич, В. Комарик, І. Григоряк, І. Долинчук, О. Зубрій, П. Біленький, Ф. Мороз, М. Стоник, Ф. Василюк, Я. Брелюс, І. Самборський, Н. Шевчук, О. Олексюк, Тупер; О. Максимчук $4.00; Настя Балон $3.00; по $2.00: М. Сушанський, П. Двізінський, Гвай, Н. Берник, Дж. Баланеський, Мирошюк.

Декларували по $5.00: Гр. Рубанець, І. Крамар, М. Яхніцька.

Слід зазначити, що для закуплення повище згаданих інструментів місцевий Шкілком устроював забави й розігравки, до яких товариші й товаришки щиро віднеслись. Інструменти ми вже отримали через Кооперативну Книгарню в Торонто. Діти вже вчаться й незадовго виступлять грати на концерті.

Щира подяка всім товаришам і товаришкам, які жертвували на цю справу й щиро віднеслись до неї справи.

За Шкілком:
О. Майданюк, секретар.
Тіммінс, Онт.

ПРИСИЛАЙТЕ СТАРУ АДРЕСУ.

Коли переїздите з одної місцевости до другої або переносите з одного помешкання до другого, то не забудьте повідомити зараз нашу адміністрацію, аби змінила Вашу адресу. При цім не вистарчить подати тільки нову, але конче потрібно подати і стару Вашу адресу

ПОШУКУЮ Грицька Остафійчука і Івана Олинського. Перший перед двома роками перебував в місті Винніпеґу, а другий мав би бути в Мус Джо, Саск. Вістку про себе або інформації про них прошу слати на адресу:
ANDREW ODYNSKI
637 DUFFERIN AVE.
(149) WINNIPEG, MAN.

ПОШУКУЮ дві лошиці, які пропали на весні. Одна 3-літна, чорна, без жадного знаку; друга 2-літна, чорна з малою звіздою на чолі і стрижена. За вірні інформації, які уможливили б мені їх відшукати дам $10.00 надгороди. Моя адреса:
PETER HLADYNIEWICH
SEC. 18. T. 54. R. 9. S.W.
(52) P. O. BEAUVALLON, ALTA.

ДО ЧОГО ДОВОДИТЬ ПОВЕДЕННЯ ФОРМЕНІВ.

Недавно тому збожеволів в Джекмен, Б. К., один польський робітник Стах Ґенсьор. Він не належав до ніякої робітничої орґанізації, однак згадати про цей випадок треба тому, що він кидає світло на ті знущання, які робітники терплять під ріжними форменами.

Згаданий робітник походить з перемиського повіту в Галичині. Я його знаю від липня 1928 року, коли то ми оба робили на одній секції, де форменом був українець.

Я бачив, як цей формен переслідував Ґенсьора на кожнім кроці, але не знав причини такого поведення формена. Дуже часто нелюдська поведінка згаданого формена переходила всякі границі, однак Ґенсьор зносив все покірно, хоч на його лиці можна було вичитати жаль і надмірне терпіння. Помимо того, що при роботі він ніколи не полінувався, форменові догодити не міг. Хоч би виконав був свою роботу як найкраще, то формен все казав, що він не вміє робити. Ця ненависть формена до Ґенсьора стала такою очевидною, що кожний був того переконання, що між згаданим робітником і форменом мусить бути щось на пеньку. Тому я одного разу запитав Ґенсьора, що між ними зайшло, однак він не хотів мені відповісти.

Одного дня формен заставив його носити викинені згорілі тайзи. Ця робота не була така легка, бо тайзи були вохкі і дуже тяжкі і Ґенсьорові доводилось вгинатися під ними таки добре. Кожному стало ясно, що формен казав йому робити цю роботу за якусь кару. Вечером я запитав його знову, чому формен так на нього завзявся і він з великою неохотою розповів мені причину.

"Я йому позичив грошей і він був зі мною добрий так довго, доки я не впімнувся, щоб звернув мені позичку, бо я мусів післати трохи грошей жінці в старім краю. Дав він мені щось трохи, а решту обіцяв віддати пізніше. Від тоді він на мене завзявся. Одного разу дав я йому $25 і просив, щоб вислав їх одному сторникові в Ред Пес, якому я був винен гроші. По двох місяцях одержав я листа від згаданого сторника, в якім він писав мені, щоб я віддав йому гроші. Я відписав йому, що два рази платити не думаю, бо я вже раз дав форменові гроші, щоб вислав йому. Тоді сторник поскаржився родместерові, а цей насварив на формена і приказав йому негайно вислати сторникові гроші".

Це ще гірше розлютило формена і він зачав ще більше мститися над згаданим робітником. Коли одного вечера прийшли ми по роботі до дому, формен приступив до Ґенсьора і каже: "Ти поляку, ти мене будеш репортувати!" Тоді Ґенсьор відповів: "Чого ти від мене хочеш? Чи не роблю я так, як лиш робітник може робити? Чи не ношу я для тебе води і не рубаю дров? Роблю все, що ти мені приказуєш і тому прошу тебе, лиши мене в спокою. Я тебе цілком не рапортував, тільки відписав сторникові, що я дав тобі гроші і ти мав йому вислати. Може ти забув це зробити, я не знаю".

Тоді формен знову зачав називати його поляком і сказав, що застрілить його з кріса. Я приступив до формена і сказав йому, щоб він не грозив Ґенсьорові, бо той боїться. За той час Ґенсьор відійшов до бункгавзу і коли я увійшов до середини, він відізвався до мене: "Бачиш, це за моє добро. Він хоче мене застрілити і він це готов зробити, бо я бачив в нього райфл." Я став його переконувати, що формен жартує, однак це не помагало, бо згаданий робітник сказав мені опісля, що він не може вже довше знести цих погроз і переслідувань і мусить зарізатися бритвою.

Тої ночі Ґенсьор не міг спати, тільки обертався цілу ніч на ліжку з одного боку на другий. Коли ми вийшли до роботи на другий день, я приступив до формена і сказав йому, що Ґенсьор дуже настрашився його погроз і не спав цілу ніч. Мені самому було якось страшно спати з ним, тому я пішов собі геть. Тоді формен зачав відговорюватися, що це був жарт.

Одного дня випало якесь свято і на секції робило лиш двох робітників і формен. Між ними був і Ґенсьор. Формен викинув стару рейку і заложував нову, але вона не приставала помимо того, що всі три коло неї намучилися немало. Тоді формен приказав, щоб Ґенсьор самий заложив ту рейку, а коли цей по довгих спробах не міг нього виконати, форман кинувся на нього з гамером в руках, вдарив його ним в шию і кинув Ґенсьора в фосу.

Нарешті Ґенсьор не втерпів і пішов до родместера, розповів йому цілу історію і просив, щоб переніс його на другу секцію. Його просьбу вислухано і вислано його на другу секцію. Тоді цей перший формен зателефонував до формена на другу секцію, щоб той Ґенсьора доправив, однак той відмовився.

Через якийсь час приходить до мене Ґенсьор і питає, чи я не знаю де подівся з секції його краян, якого він хоче конечно бачити або дістати його адресу і написати до нього листа. Я відповів, що не знаю де він подівся, але побачивши, що Ґенсьор виглядає дуже стурбований, я запитав в чім діло. Тоді він оповів мені про свій новий клопіт. Говорили йому секційні робітники, що перший його формен хоче скаржити його до суду за те, що він мав щось мати з його жінкою. Він не почувається до ніякої вини, але коли форменова жінка присягне в суді, то можуть її повірити і він тоді буде мусів платити і до того ще може й сидіти в тюрмі.

Я старався його переконати, що це чиста видумка і він не потребує нічого боятися. В кілька тижнів опісля здибав я єдного робітника з тої другої секції і запитав його про Ґенсьора. Цей розповів мені, що деякі робітники на тій секції сміялися з Ґенсьора і страшили його, що суд засудить його на шибеницю за те, що він знається з жінкою формена. Цей дуже боявся клопоту і все ходив сумний і задуманий. Опісля говорив, що виїде до Онтерії, бо там має одного товариша, який обіцяв йому роботу.

Ґенсьор виїхав до Едмонтону і коли так одного дня переходив вулицею, побачив поліцая і зачав втікати. Поліцай пустився за ним і зловивши його, запитав, чого він втікає. Тоді він відповів йому, що хоче йти до роботи в Джекмен. Обшукали його і знайшли коло нього $300, а опісля приїхав поліцай до Джекмен і довідався, що Ґенсьор має в банку $700. Рівночасно поліцай заявив, що Ґенсьора вишлють до старого краю, бо він дістав помішання розуму.

Джекмен, Б. К. *Д. Снятинчук.*

ПОШУКУЮ двох стрийських братів, Стефана і Івана Польвечиків. Перший перебував в Нелсон, Б. К., а Іван перебував в Злучених Державах. Обидва походять з села Чорнокінці Великі, повіт Гусятин. Хто знає про них або вони самі хай зголосяться на поданій адресу:
MIKE ELCHYSHYN
(149) BOX 20. GOGAMA. ONT.